

Handbok

för arrangörer av bouletävlingar

2016-10-01

Innehåll

1 Inledning	2
2 Tävlingsbestämmelser	2
3 Sanktionering*	2
4 Inbjudan.....	3
5 Spelklasser och tävlingsformer*	3
6 Spelform	3
7 Lottning	4
7.1 Poolspel	4
7.2 Gruppspel.....	4
7.3 ABC-system.....	5
7.4 Cirkelpool	5
7.5 Dubbelknock	5
7.6 Trippelknock	5
7.7 Direktutslagning	6
7.8 Monrad	6
7.9 Utjämningsmatch	6
7.10 Slutspel.....	6
7.11 B-turnering	8
7.12 C-turnering	8
7.13 Seedning.....	8
8 Tävlingens organisation	8
8.1 Tävlingsledning*	8
8.2 Tävlingsjury*	8
8.3 Domare*	9
9 Tidsbegränsade matcher	9
10 Sidotävling.....	9
11 Priser	9
12 Ungdomstävlingar	9
12.1 Junioransvarig	9
12.2 Priser vid ungdomstävlingar	9
13 Massmedia	10
14 Rapportering*	10

1 Inledning

Arrangerar eller tänker din förening arrangera bouletävlingar?

Är svaret ja så läs gärna igenom denna skrift för att få tips om spelform och lottning för tävlingen eller få svar på andra problem du som arrangör står inför.

I denna handbok finner du ett antal rekommendationer från Svenska Bouleförbundet på hur en bouletävling bör arrangeras.

Rubriker märkta med * är tvingade bestämmelser enligt tävlingsbestämmelserna.

Saknar du något i handboken kontakta gärna Svenska Bouleförbundets kansli.

2 Tävlingsbestämmelser

SBF ger ut tävlingsbestämmelser för boulespel. Det är viktigt i detta sammanhang att skilja på spelregler för boulespel och tävlingsbestämmelser.

Spelreglerna beskriver hur själva spelet går till.

Tävlingsbestämmelserna reglerar hur tävlingen är uppbyggd här återfinns bestämmelser beträffande domare, tävlingsjury, sanktionering av tävlingar mm.

I tävlingsbestämmelserna återfinns också bestämmelser för tävlingar arrangerade av SBF.

Dessa bestämmelser är dock inte direkt tillämpliga på andra tävlingar utan det gäller för en arrangör att försäkra sig om att det finns bestämmelser för den egna tävlingen och att dessa är kända för deltagarna innan tävlingsstart.

3 Sanktionering*

För att din förening ska få arrangeras en bouletävling krävs tävlingssanktion.

Tävlingssanktionen är klassificerad i internationell, nationell, regional och lokal sanktion.

För de olika sanktionsstegen ställs olika krav. De olika kraven och hur man går tillväga vid ansökan av tävlingssanktion se Tävlingsbestämmelser Sanktionering av tävlingar.

Det går även att ansöka om sanktion för propagandatävlingar där undantag kan göras från tävlingsbestämmelserna, som till exempel licenskravet för deltagarna.

Gäller tävlingen klubbmästerskap eller andra interna tävlingar i föreningen behövs ingen sanktion.

Det är även tillåtet med utbyte (träning) med annan förening utan att ansöka om sanktion.

4 Inbjudan

Innan tävlingen bör en inbjudan skickas ut till bouleföreningarna i det område man har för avsikt att bjuda in. Inbjudan bör innehålla följande:

- plats och datum
- tidpunkt för sista anmälan
- tidpunkt för tävlingens start
- tävlingens status (internationell, nationell, regional, lokal, propaganda)
- att tävlingen är sanktionerad och vem som sanktionerat den
- tävlingens tävlingsklasser (öppen singel, juniordubbel, mixed dubbel,)
- tävlingens spelform (grupp, pool, direktutslagning,)
- anmälningsavgiftens summa
- licenskrav eller om undantag finns (propagandatävling)
- vilka sidotävlingar som finns

5 Spelklasser och tävlingsformer*

Som tävlingsarrangör så måste man välja vilka spelklasser tävlingen skall omfatta. Följande klasser är officiella enligt Svenska Bouleförbundet:

- Öppen klass
- Damklass
- Veteran 55 (för dem som under året fyller 55 år eller mer)
- Veteran 65 (för dem som under året fyller 65 år eller mer)
- Juniorklass (för dem som under året fyller högst 17 år)
- Yngre juniorklass (för dem som under året fyller högst 14 år)
- Miniorklass (för dem som under året fyller högst 11 år)

Spelare i samtliga klasser får delta i Öppen klass.

Spelare tillhörig klassen Veteran 65 får delta i klassen Veteran 55.

Det är tillåtet att ge sanktion för tävlingar i andra spelklasser, t.ex. "40 och äldre", dock inte i mästerskapstävlingar. Spelklassen ska framgå av inbjudan/kalendern.

Om arrangör vill avvika från vad som tidigare sanktionerats måste denne ha godkännande av den instans som sanktionerat tävlingen.

Följande tävlingsformer är tillåtna: singel, dubbel, trippel, mixed dubbel och mixed trippel. Förening som vill arrangera tävling med annan tävlingsform måste ansöka om dispens för detta från distriktsförbundet.

En tävlingsklass är en kombination av spelklass och tävlingsform, t.ex. Ös, Dt, V55d m.m.

6 Spelform

Spelformen beskriver hur tävlingen genomförs, till exempel poolspel. Se vidare under lottning.

7 Lottning

Nedan hittar du olika spelformer och vad arrangören bör tänka på vid lottning av dessa spelformer. Generellt kan sägas att oavsett spelform bör arrangören lotta så att lag från samma förening inte möts i de inledande matcherna om detta är möjligt med tanke på deltagarantal. Nedan presenteras de vanligaste spelformerna som används vid bouletävlingar.

7.1 .Poolspel

Poolspel används som inledande spelform i cupturneringar för att halvera startfältet. Lagen lottas fyra och fyra i "pooler". Vid udda antal lag lämnas en vakans i poolen. Den som på detta sätt inte får någon motståndare "vinner denna match".

Första matchen bestämmas av lottningen där lag 1 möter lag 2 och lag 3 möter lag 4. I andra matchen möts de två lag som har varsin vinst från första matchen i en "vinnarmatch" medan de två lag med förluster från första matchen möts i en "förlorarmatch".

Det lag som efter andra matchen har två vinster har gått vidare i tävlingen medan det laget som har två förluster är utslaget. Således har två lag en förlust och en vinst vardera. Dessa två lag möts i en "skiljematch" där vinnaren går vidare i tävlingen medan förloraren är utslagen ur tävlingen.

Vid lottning av poolspel ska man i största möjliga mån:

- undvika att två lag från samma förening hamnar i samma pool
- se till att i första hand de lag som placerat sig som pooltvåor spelar eventuella utjämningsmatcher
- se till att ettan och tvåan från en pool lottas in på var sin halva i slutspelet, likaså trean och fyran i eventuell B-turnering
- se till att poolettor lottas mot pooltvåor så långt det är möjligt i slutspelet

7.2 Gruppspel

Gruppspel används som inledande spelform i cupturneringar eller som ett sätt att utse vinnaren i tävlingen genom att vinnaren i gruppen också är tävlingens vinnare. Gruppspel passar bäst i tävlingar med inte allt för många deltagande lag. I gruppspel möts alla lagen varandra. Gruppspel kan bestå av ett valfritt antal lag. Vanligast är 4 vid gruppspel som inledare spelform. Vid udda antal lag så får lagen "stå över" en omgång var. Om gruppspel används för att minska ner antal lag i tävlingen så kan arrangören välja hur många av lagen i gruppen som ska gå vidare, vanligast är två lag.

För att särskilja lagen i gruppen så finns detta reglerat i Allmänna Tävlingsbestämmelser kap. 1§ 11. Arrangören har möjlighet att tillämpa annan beräkningsgrund men denna måste meddelas lagen innan spelstart.

Vid lottning av gruppspel ska man i största möjliga mån:

- undvika att två lag från samma förening lottas in i samma grupp. Om detta är oundvikligt bör de mötas så tidigt som möjligt

- se till att i första hand de lag som placerat sig som grupptvåor spelar eventuella utjämningsmatcher
- se till att ettan och tvåan från en grupp lottas in på var sin halva i slutspelet, likaså trean och fyran i eventuell B-turnering
- se till att gruppettor lottas mot pooltvåor så långt det är möjligt i slutspelet

7.3 ABC-system

ABC-system är en spelform av direktutslagningskaraktär som med fördel används vid högt deltagarantal för att minska antal lag i tävlingen samt att fördela lagen i A-, B, och C-turneringar. Lagen lottas fyra och fyra i pooler och spelas som beskrivits under poolspel med det undantaget att det inte spelas någon "skiljematch". Det lag som efter två matcher har två vinster går vidare i A-slutspelet och de två lag som har en vinst går till B-slutspel. Det lag som har två förluster går till C-slutspel.

Vid lottning av ABC-system ska man i största möjliga mån:

- undvika att två lag från samma förening hamnar i samma pool
- se till att de två lag som går vidare till B-slutspel från poolen lottas in på var sin halva i slutspelet

7.4 Cirkelpool

Cirkelpool är detsamma som poolspel med den skillnaden att inför skiljematchen flyttar vinnaren i förlorarmatchen till en annan pool, där de möter förloraren i den poolens vinnarmatch.

T.ex. förflyttas vinnaren i förlorarmatchen i pool 1 till skiljematchen i pool 2 där de möter förlorarna i vinnarmatchen ur den poolen. osv. Vinnarna i förlorarmatchen i den sista poolen förflyttas till skiljematchen i pool 1.

7.5 Dubbelknock

Spelform som bygger på att åtta lag ska reduceras till fyra lag på tre omgångar. Lagen ska vinna två matcher men får bara förlora en match. Efter två vinster är man vidare i tävlingen. Motsvarar cirkelpool med endast två pooler.

7.6 Trippelknock

Spelform som bygger på att 16 lag ska reduceras till åtta lag på fem omgångar. Varje lag ska vinna tre matcher och får inte förlora mer än två. Lag med tre vinster har gått vidare i tävlingen. Kortfattat kan man beskriva trippelknock som ett poolspel med 16 lag där lagen mötet lag med lika antal vinster. Spelformen passar dåligt i vanliga tävlingar då spelformen är tidskrävande men tillämpas i vissa tävlingar.

7.7 Direktutslagning

Spelform där endast segraren i varje match går vidare i tävlingen.

Vanligast är dock att förlorarna i första omgången placeras i en *B-turnering* där en ny direktutslagning äger rum. Detta för att garantera alla deltagande lag får minst två matcher. Direktutslagning passar bäst vid tävlingar med många deltagande lag eller om man vill få en tävling som går fort som till exempel en sidoturnering.

7.8 Monrad

Monrad är en spelform där ett förutbestämt antal omgångar spelas för att antingen utse segraren i tävlingen eller som utslagningsomgång för vidare cupspel.

Första omgången lottas helt fritt, med undantag för lag från samma förening som inte bör mötas i första omgången och att eventuellt seedade lag ej möts.

Efter varje slutförd omgång rangordnas lagen efter resultat (antal poäng, total klotskillnad, rangordningen från omgången innan) och placeras i en "tabell". I nästa omgång möts lag 1 och lag 2, lag 3 och lag 4, lag 5 och lag 6 osv., dock bör man undvika möten mellan lag som redan spelat mot varandra. Om det är ett ojämnt antal lag, så vinner det sist placerade laget på *WO* i den aktuella omgången. (Segev på *WO* bör räknas som en segev med 13 - 7.)

När den slutliga tabellen sammanställs, bör man rangordna lagen efter;

1. antal vunna matcher
2. klotskillnad
3. vid lika klotskillnad, gäller rangordning från omgången innan
4. eventuellt inbördes möten

Används monrad som utslagningsspelform bör, i slutspelet, det lag som placerat sig som nummer ett möta det sist placerade laget och det lag som placerat sig som tvåa möta det näst sist placerade laget osv.

7.9 Utjämningsmatch

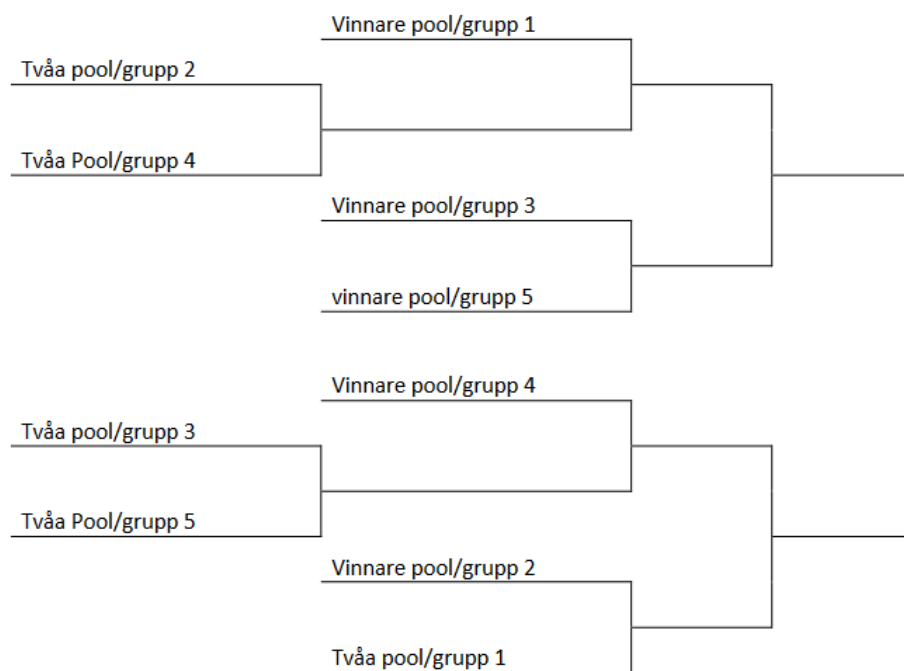
Utgjämningsmatch, även kallad kvalmatch förekommer vanligtvis efter det inledande grupp eller poolspelet i första omgången av slutspelet för att reducera antalet slutspelslag till ett lämpligt antal (8, 16, 32, 64, etc.). Utjämningsmatch kan läggas senare i tävlingen, till exempel vid två dagars tävlingar som går över två dagar kan utjämningsmatchen spelas som sista match för att undvika långa väntetider för vissa lag.

7.10 Slutspel

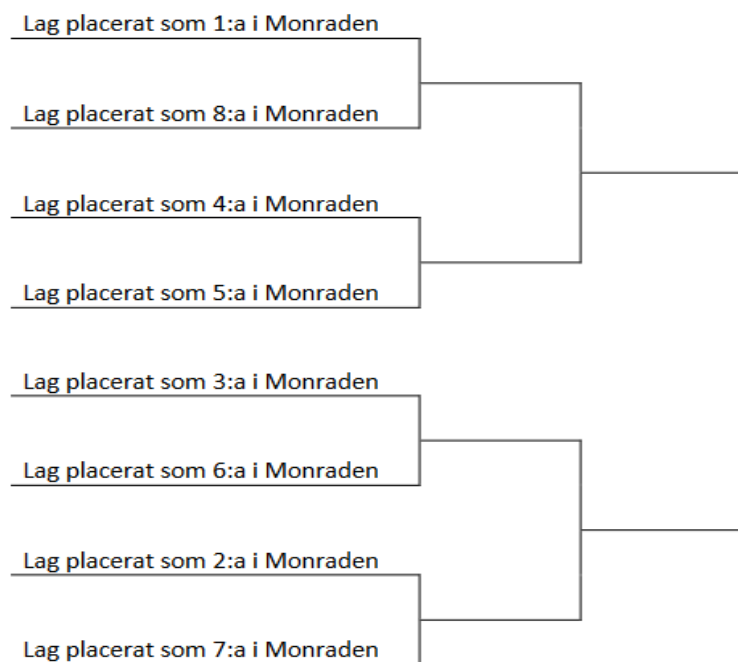
Spelformen som i regel följer efter inledande pool- eller gruppspel, men kan också utgöra själva tävlingsformen vid direktutslagning. Slutspel spelas enligt cupmodell.

Slutspelet lottas som regel innan tävlingen, där hänsyn tagits för placeringen i det inledande spelet. Vid lottningen bör hänsyn tas till att lag från samma grupp/pool placeras på de olika slutspelshalvorna. Vid ojämnt antal lag i slutspelet (när antalet inte är 4, 8, 16, 32 osv.) anordnas utjämningsomgång, se ovan. Vid utjämningsomgång bör det så långt som möjligt vara lag placerade som tvåor i det inledande pool/grupp spelet som spelar utjämningsmatch.

Nedan visas ett exempel på hur det kan se ut efter lottning för grupp- och poolspel:

När monrad används för att få fram lagen till slutspelet. Lottas inte slutspelet utan placeringen i monraden ligger till grund för inplaceringen i slutspelet. Väljer man att låta ett antal lag gå vidare så utjämningsmatch undvik. Nedan visas ett exempel:

7.11 B-turnering

B-turnering är ett komplement till huvudtävlingen där utslagna lag får en ny chans i separat slutspel. Används oftast för lag som inte kvalificerar sig vidare från grupp- och poolspel.

7.12 C-turnering

C-turnering är ett komplement till B-turnering. Till exempel kan, vid poolspel trean i poolen gå till en B-turnering och fyran till en C-turnering. Se även ABC-system ovan. Det finns även tävlingar som väljer att ha D- och E-turneringar osv.

7.13 Seedning

Tävlingsarrangören kan välja att seeda ett antal lag, till exempel 2, 4, eller 8 lag. Avsikten med seedning är att lag med hög spelskicklighet inte ska mötas tidigt i tävlingen, vilket också får till följd att övriga lag inte behöver möta fler än ett bättre lag i det inledande pool-/gruppspel

Seedningen bör baseras på aktuell ranking men kan även grundas på tidigare resultat i tävlingen samt bedömning av lagets spelstyrka. Vid klubbundna lagtävlingar baseras seedningen lämpligen på aktuell seriespelsranking.

Vid pool- eller gruppspel bör man seeda högst ett lag per pool/grupp. Även de seedade lagen spelar det inledande pool- eller gruppspelet. Handbok För arrangörer av bouletävlingar, Aktuell ranking finns att hämta i SBF Online. <http://www.sbsonline.se/Rankinglistor.aspx>

8 Tävlingens organisation

För en bouletävling krävs en tävlingsorganisation. Nedan anges minimum för hur organisationen ska se ut.

8.1 Tävlingsledning*

Arrangerande förening utser en tävlingsledning som ansvarar för tävlingens genomförande. I tävlingsledningen ska det finnas en tävlingsledare. Denne får inte delta i tävlingen.

8.2 Tävlingsjury*

En tävlingsjury utses av tävlingsledningen, gärna i samråd med domaren. Juryn ansvarar för att behandla fall som inte förutsetts av regler, stadgar och bestämmelser.

Tävlingsjuryn ska bestå av ordförande och ytterligare minst två och högst fyra personer från minst två olika föreningar. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Domaren ingår inte i tävlingsjuryn, men har rätt att delta i juryns sammanträden som adjungerad. Tävlingsjuryns beslut kan inte överklagas.

8.3 Domare*

Vid varje tävling ska det finnas en godkänd domare som huvuddomare.

Denne får inte delta i tävlingen, men möjlighet finns att ansöka om dispens för spelande domare för vissa tävlingar, se Allmänna Tävlingsbestämmelser kap. 2 § 7.

Med godkänd domare menas distrikts-, nationell, eller internationell domare.

Vid stora tävlingar rekommenderas fler än en godkänd domare samt erforderligt antal mätdomare.

Ersättning till domare utgår enligt en av förbundet utfärdad ersättningslista.

För mer information om domare se Allmänna Tävlingsbestämmelser kap.2

9 Tidsbegränsade matcher

För att minimera tiden för tävlingen kan tidsbegränsning av matcherna tillämpas.

Maxtiden för matcherna bör inte vara känd för spelarna och bör varieras mellan spelomgångarna. Tiden bör inte understiga 30 minuter vid tidsbegränsning.

Att matchtiden är slut annonseras med en tydlig signal, som ska kunna uppfattas i samtliga matcher. Hur man avslutar tidsbegränsade matcher ska tydligt klargöras innan tävlingen startar. Om man vill undvika att matcher slutar oavgjort kan man spela en skiljeomgång, eventuellt med färre klot än normalt (t.ex. ett klot per spelare).

10 Sidotävling

Tävlingar som arrangeras i samband med sanktionerade tävlingar är öppna även för icke licensierade spelare. Dessa tävlingar kräver ingen särskild sanktion om de arrangeras vid sanktionerad tävling. Vanligt är miniturneringar med 4 eller 8 lag med direktutslagning. I sidotävling kan andra spelmoment användas som ex. precisionsskytte eller läggtävling.

11 Priser

Vid sanktionerade tävlingar bör minst 60 procent av startavgiften gå tillbaka till deltagarna i form av priser i pengar eller varor.

Varje spelklass bör generera sina egna priser. Tävlingsarrangör som avser att omfördela priser mellan klasser ska redan i inbjudan meddela detta.

12 Ungdomstävlingar

12.1 Junioransvarig

Tävlingsarrangörer rekommenderas att utse en speciell junioransvarig vid tävlingar där junior- och miniorklasser förekommer. Den junioransvarige bör ingå i tävlingsledningen.

12.2 Priser vid ungdomstävlingar

I minior- och juniorklasser ska ej priser i form av pengar förekomma.

13 Massmedia

Arrangör av bouletävling bör kontakta lokala media såsom dagstidning, lokalradio och lokal TV. Dessutom bör arrangören rapportera tävlingsresultatet till TT. Vid rapportering av resultat till tidningar bör mejl användas. Undvik bilagor utan skriv direkt i mailet. Detta för att underlätta hanteringen och därmed öka chansen för att resultaten införs i tidningen.

14 Rapportering*

Efter tävlingens slut ska resultaten och en tävlingsrapport med bland annat uppgifter om tävlingsledare, domare och antal deltagande lag rapporteras in. Detta görs i SBF Online på Svenska Bouleförbundets hemsida. <http://www.sbfonline.se/>